

Euroopan unionin virallinen lehti

C 104 I

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

65. vuosikerta

4. maaliskuuta 2022

Sisältö

II *Tiedonannot*

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDONANNOT

Euroopan komissio

2022/C 104 I/01

Komission tiedonanto ulkorajojen valvontaa koskevista toimintaohjeista rajanylityksen helpottamiseksi EU:n ja Ukrainan välisellä rajalla

1

FI

II

*(Tiedonannot)*EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

EUROOPAN KOMISSIO

KOMISSIION TIEDONANTO

ulkorajojen valvontaa koskevista toimintaohjeista rajanylityksen helpottamiseksi EU:n ja Ukrainan välisellä rajalla

(2022/C 104 I/01)

Venäjä käynnisti 24. helmikuuta 2022 aseellisen hyökkäyksen Ukrainaan. Eurooppa-neuvosto tuomitsi tämän provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyksen ehdottoman jyrkästi samana päivänä antamissaan päätelmissä ja toi esiin, että tilanteessa oli rikottu räikeästi kansainvälisen oikeuden ja YK:n peruskirjan periaatteita sekä heikennetty Euroopan ja maailman turvallisuutta ja vakautta.

Sota sen ulkorajoilla vaikuttaa suoraan Euroopan unioniin erityisesti kasvattamalla muuttopainetta, kun tuhannet ihmiset hakevat suojaa EU:n jäsenvaltioista. Muutamassa päivässä, eli maaliskuun alkuun mennessä, Euroopan unioniin oli saapunut yli 650 000 siirtymään joutunutta henkilöä Puolan, Slovakian, Unkarin ja Romanian kautta. Näiden lukujen odotetaan vielä kasvavan. Odotusajat rajanylityspaikoilla pitenevät jatkuvasti, ja jonoista ja ruuhkista raportoidaan erityisesti Ukrainan puolella rajaa.

Euroopan unionilla on edessään tilanne, jossa unioniin saapuu joukoittain ukrainalaisia ja muita Ukrainassa konfliktin aikaan oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia. Eurooppa-neuvosto kehotti edistämään tähän valmistautumista ja valmiutta koskevaa työtä kaikilla tasoilla ja kehotti erityisesti komissiota esittämään varautumistoimenpiteitä ⁽¹⁾. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto antoi myös 27. helmikuuta 2022 pidetyssä ylimääräisessä istunnossaan tunnustusta komission aikomukselle esittää suosituksia turvatarkastusten tekemisestä ⁽²⁾.

Näiden ohjeiden tarkoitus on auttaa Ukrainan rajanaapureina olevia jäsenvaltioita Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena syntyneessä nykytilanteessa EU:n ulkorajoilla. Ohjeissa käsitellään jäsenvaltioiden käytettävissä olevia toimenpiteitä, joilla voidaan varmistaa, että Ukrainasta Puolan, Slovakian, Unkarin ja Romanian vastaisten rajojen kautta pakenevien henkilöiden rajanylityksiä hallitaan tuloksellisesti ja tehokkaasti, vältetään ruuhkia rajoilla ja niiden läheisyydessä ja pidetään yllä korkeaa turvallisuustasoa koko Schengen-alueella.

Ohjeissa esitetään erityisesti kattava katsaus käytettävissä oleviin, Schengen-sääntöjen ⁽³⁾ mukaisiin rajatarkastusten helpottamistoimenpiteisiin, joilla kuitenkin varmistetaan rajatarkastusten tarvittava taso. Komissio suosittelee, että tätä joustavuutta käytetään näiden toimintaohjeiden mukaisesti.

⁽¹⁾ <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2022/02/24/european-council-conclusions-24-february-2022/>

⁽²⁾ <https://www.consilium.europa.eu/fi/meetings/jha/2022/02/27/>

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö), (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).

Näitä toimenpiteitä ovat

- rajatarkastusten yksinkertaistaminen tiettyjen henkilöryhmien osalta; näitä ryhmiä ovat esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, kuten lapset, sekä muut ryhmät, kuten kuljetustyöntekijät, jotka ovat jääneet Ukrainaan palvelujaan tarjotessaan;
- mahdollisuus järjestää rajatarkastukset rajanylityspaikkojen ulkopuolella;
- pelastuspalvelujen, poliisin, palokuntien ja rajavartioiden sekä merenkulkijoiden rajanylitysten erityisjärjestelyt heidän kansalaisuudestaan riippumatta;
- hätäapukaistojen käyttöön ottaminen, jotta voidaan varmistaa Ukrainan alueella humanitaarista apua tarjoavien järjestöjen rajanylitykset;
- Schengen-sääntöjen soveltamisalan ulkopuolella: tullimaksuista luopuminen ja muut toimenpiteet, joilla helpotetaan omistajien mukana kulkevien lemmikkieläinten pääsyä Ukrainasta.

Lisäksi ohjeissa suositellaan painokkaasti, että asianomaiset jäsenvaltiot käyttävät kaikissa rajavartioiden rajoilla toteuttamissa toimissa Euroopan raja- ja merivartiostoston (Frontex) tukea. Frontexin olisi tältä osin asetettava etusijalle kaikki asianomaisten jäsenvaltioiden Eurosurin fuusiopalveluille esittämät pyynnöt, varsinkin pyynnöt, jotka koskevat säännöllistä seuranta- ja räätälöityjä kuvapalveluilla, mukaan lukien satelliittikuvilla, jotka kattavat viereiset Ukrainan rajan läheiset alueet, tilanteen arvioimiseksi ja räätälöityjen monialaisten ilmapalvontapalvelujen tarjoamiseksi. Komissio kannustaa myös voimakkaasti niitä jäsenvaltioita, joilla on yhteinen raja Ukrainan kanssa, pyytämään tukea Europolilta.

Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen ⁽⁴⁾ 40 artiklan mukaisesti muuttoliikkeen hallinnan tukiryhmät (Frontex / Euroopan unionin turvapaikkavirasto / Europol ja muut asiaankuuluvat virastot) voivat tarjota teknistä ja operatiivista tukea sellaisten jäsenvaltioiden tukemiseksi, joihin kohdistuu suhteettomia muuttoliikkeeseen liittyviä haasteita. Komissio koordinoi tätä prosessia yhdessä asianomaisten virastojen ja jäsenvaltioiden kanssa.

Ottaen huomioon komission ehdotuksen aktivoida tilapäistä suojelua koskeva direktiivi ⁽⁵⁾, jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja tilapäisen suojelun täytäntöönpanon helpottamiseksi yhteistyössä komission kanssa. Tässä olisi käytettävä ”solidaarisuusfoorumia”, jolla jäsenvaltiot vaihtavat tietoja vastaanottovalmiuksistaan ja niiden alueella tilapäistä suojelua saavien henkilöiden määrästä. Solidaarisuusfoorumi koordinoisi näitä välineitä, ja niihin voisivat liittyä EU:n virastot ja muut jäsenvaltioiden käytettävissä olevat unionin välineet ja keinot.

Tukeakseen jäsenvaltioita edelleen Ukrainan vastaisen ulkorajan nykyisiin haasteisiin vastaamisessa komissio kutsuu koolle asiantuntijatasen kokouksia, joissa keskustellaan näiden ohjeiden toteutuksesta ottaen huomioon myös mahdolliset Frontexin antamat tulevat ohjeet.

1. Ruuhkien vähentäminen rajanylityspaikoilla

Oikeusperusta: Schengenin rajasäännösten 9 artikla

Rajaliikenteen sujuvuuden lisäämiseksi jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä Frontexin ja Europolin tarjoamaa tukea. Frontex voi lähettää pysyviä joukkoja auttamaan rajan yli pyrkivien henkilöiden tunnistamisessa, myös kansallisuuden selvittämisessä ja matkustusasiakirjojen (sekä koronatodistusten) tarkastuksissa. Erityisesti se voi tarjota tukea Eurodac-laitteita, SIS-tarkastuksia ja henkilöstöä avustamaan maahantulijoiden rekisteröinnissä ja sormenjälkien ottamisessa sellaisilta kolmansien maiden kansalaisilta, joilta tätä edellytetään ⁽⁶⁾. Europol voi lähettää vierailevia virkamiehiä tukemaan jäsenvaltioita toisen linjan tarkastusten suorittamisessa rajalla.

Rajanylityksen helpottamiseksi jäsenvaltiot voivat soveltaa niitä Schengenin rajasäännösten säännöksiä (9 artikla), joiden mukaan ulkorajoilla suoritettavia rajatarkastuksia voidaan lieventää poikkeuksellisten ja odottamattomien olosuhteiden vuoksi.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

⁽⁵⁾ Direktiivi 2001/55/EY.

⁽⁶⁾ Kansainvälistä suojelua hakevat henkilöt ja ulkorajan sääntöjenvastaisen ylittämisen yhteydessä kiinni otetut kolmansien maiden kansalaiset.

Olosuhteet ovat poikkeukselliset ja odottamattomat silloin, kun odotusaika rajanylityspaikalla muodostuu odottamattomista tapahtumista johtuvien liikennemäärien vuoksi kohtuuttomaksi, vaikka kaikki saatavilla olevat henkilöstö-, välineistö- ja järjestelyresurssit on otettu käyttöön. Venäjän hyökkäyksen seurauksena Ukrainassa vallitseva tilanne, joka on johtanut suureen määrään sotavyöhykkeeltä pakenevia tai palaavia henkilöitä, on peruste rajavalvonnan väliaikaiselle lieventämiselle Ukrainan ja EU:n välisellä rajalla.

Rajavartijat voivat soveltaa lievennystä kaikkiin tai tiettyihin matkustajaryhmiin. Päätettäessä lieventämisen kohdennetusta soveltamisesta seuraavat perusteet olisi otettava huomioon päätettäessä, keihin tarkastukset kohdistuvat:

- jäsenvaltion kansalaisuus;
- jo olemassa oleva oleskeluoikeus EU:n jäsenvaltiossa;
- matkustajan kansalaisuus (erityisesti se, vaaditaanko asianomaisesta kolmannesta maasta saapuvalta henkilöltä viisumi vai onko hänet vapautettu viisumipakosta);
- sellaisten kolmansien maiden kansalaisten oleskeluoikeus Ukrainassa, joilla ei ole Ukrainan kansalaisuutta;
- matkustajien haavoittuva asema ja ikä, ottaen erityisesti huomioon lapsen etu;
- kaikki saatavilla olevat tiedot turvallisuushkista, kuten terrorismista tai järjestäytyneestä rikollisuudesta, mahdollisista yleiseen turvallisuuteen kohdistuvista uhkista ja laittomaan maahanmuuttoon liittyvistä riskeistä;
- biometrisen passin olemassaolo;
- voimassa olevan matkustusasiakirjan olemassaolo (tai sen puuttuminen);
- asema avaintyöntekijänä, kuten kuljetustyöntekijänä (myös merenkulkijat) kansalaisuudesta riippumatta, jos henkilöllä on voimassa oleva asiakirja, joka todistaa hänen ammattinsa.

Kaikissa tapauksissa rajatarkastusmenettelyissä olisi kiinnitettävä huomiota perheen yhtenäisyyden kunnioittamiseen ja varmistettava, että lapsia ei koskaan eroteta vanhemmistaan tai mukana matkustavista perheenjäsenistään tai huoltajistaan.

Jos henkilöllisyydestä ja/tai mahdollisesta edellä tarkoitettua uhkasta on epäilyjä, rajavartijan ei pitäisi käyttää mahdollisuutta lievennettyyn tarkastukseen vaan rajatarkastus olisi suoritettava tavanomaisesti Schengenin rajasäännösten 8 artiklan mukaisesti.

Kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyksestä johtuva poikkeuksellinen tilanne unionin ja Ukrainan välisellä ulkorajalla sekä Ukrainasta unioniin saapuvien ukrainalaisten ja muiden kolmansien maiden kansalaisten muodostamista pitkistä jonoista ja ihmisjoukkojen rajalle kerääntymisestä mahdollisesti aiheutuvat turvallisuusongelmat, jäsenvaltiot voisivat vaihtoehtoisesti tai lisäksi harkita, että rajatarkastuksia ei tehdä rajanylityspaikoilla sellaisten henkilöryhmien osalta, joiden osalta rajatarkastuksia ei ole lievennetty, vaan muussa turvallisessa paikassa raja-alueen ulkopuolella. Tarkastukset voidaan tehdä sen jälkeen, kun matkustajat on kuljetettu kyseiseen turvalliseen paikkaan tai kuljetuksen aikana.

Näin voitaisiin ehkäistä jäsenvaltioiden sisäiseen turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen kohdistuvia uhkia varmistamalla, että terveystarkastukset ja erityisesti turvallisuus- ja henkilöllisyystarkastukset Schengenin tietojärjestelmässä (SIS) ja muissa asiaankuuluvissa tietokannoissa tehdään huolimatta rajalla vallitsevasta kriittisestä tilanteesta. Samalla vältettäisiin turvallisuusongelmat, joita saattaa liittyä ihmisjoukkojen kerääntymiseen rajalle. Frontex voi jäsenvaltioiden pyynnöstä avustaa henkilöiden tunnistamisessa, myös kansallisuuden selvittämisessä ja matkustusasiakirjojen tarkastuksissa, erityisesti tarjoamalla Eurodac-laitteita ja henkilöstöä avustamaan matkustajien rekisteröinnissä ja sormenjälkien ottamisessa sellaisilta kolmansien maiden kansalaisilta, joilta tätä edellytetään.

2. Poikkeukset kolmansien maiden kansalaisten maahantuloedellytyksistä

Oikeusperusta: Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 5 kohdan c alakohta

Jäsenvaltio voi **humanitaarisista syistä**, kansallisen edun vuoksi tai kansainvälisten velvoitteiden vuoksi vapaasti sallia sellaisten kolmansien maiden kansalaisten pääsyn alueelleen, jotka eivät täytä yhtä tai useampaa Schengenin rajasäännösten 6 artiklan 1 kohdassa säädetyistä edellytyksistä (kolmansien maiden kansalaisten maahantuloedellytykset). Tätä laajaa poikkeusta voidaan soveltaa tämänhetkessä kriisissä, jotta kaikki Ukrainan konfliktia pakenevat pääsevät EU:n alueelle.

Jäsenvaltioiden olisi keskeytettävä maahantulokieltojen ja sellaisten SIS-kuulutusten soveltaminen, jotka koskevat maahantulon ja oleskelun kieltämistä EU:n alueella muuttoliikesyistä (direktiivin 2008/115/EY 11 artikla). On kuitenkin kiinnitettävä asianmukaista huomiota maahantulokieltoihin, jotka on määrätty turvallisuussyistä.

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että muiden kolmansien maiden kuin Ukrainan kansalaisten, jotka eivät kuulu tilapäistä suojelua koskevan direktiivin (7) soveltamisalaan tai joilla ei ole oikeutta oleskella unionissa muilla perusteilla, siirtyvät maahantulon jälkeen alkuperämaahansa tai vakituiseen asuinmaahansa. Laittoman oleskelun välttämiseksi jäsenvaltioita kannustetaan tarjoamaan heille – jos se on tarpeen – apua kotimaahan paluuseen tai – tapauksesta riippuen – asemansa laillistamiseen. Näiden avustettujen lähtöjen tukemisessa voidaan hyödyntää Frontexin pysyviä joukkoja.

Jäsenvaltioiden olisi maahantulon yhteydessä asetettava mahdollisuuksien mukaan saataville näiden kolmansien maiden kansalaisten yleisimmin käyttämillä tai ymmärtämillä kielillä helposti ymmärrettäviä esitteitä, joissa kerrotaan, mistä saa apua, ja selostetaan noudatettavat perusmenettelyt.

Jos kolmansien maiden kansalaisilla, lapset mukaan lukien, ei ole asiakirjoja tai ne ovat puutteellisia, jäsenvaltioita kannustetaan antamaan saapumisilmoitus ja/tai (väliaikainen) matkustusasiakirja, joka on mainittu tässä luettelossa:

https://ec.europa.eu/home-affairs/travel-documents-issued-member-states-part-ii_en.

Tämä on erityisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa, että näiden kolmansien maiden kansalaisten on mahdollista matkustaa edelleen – ja tulevaisuudessa palata.

Jotkut Ukrainan kansalaiset saattavat haluta jatkaa matkaansa muualle EU:hun, yleensä perheensä tai ystäviensä luo. Tällaisten potentiaalisten matkustajien, joilla on vanhentunut passi tai vain lapsen henkilökortti tai syntymätodistus, ei ole nykyisten sääntöjen perusteella lupa matkustaa jäsenvaltioiden välillä. On liikenteenharjoittajien päätös sallia tällaisten henkilöiden pääsy kyytiin, mutta jäsenvaltioita kannustetaan tältä osin tukemaan niitä. Sikäli kuin on kyse yhteyksistä, jotka lähtevät sellaisista jäsenvaltioista tai saapuvat sellaisiin jäsenvaltioihin, joiden sisärajatarkastuksia ei ole vielä poistettu, jäsenvaltiot voisivat harkita vakuutuksen antamista liikenteenharjoittajille siitä, että niille ei määrätä sakkoa sellaisten matkustajien kuljettamisesta, joilla ei Ukrainassa käynnissä olevan konfliktin vuoksi ole riittäviä asiakirjoja. Jäsenvaltioita kannustetaan joustavuuteen tällaisissa tapauksissa ja vapauttamaan liikenteenharjoittajat tällaisten sakkojen maksamisesta.

3. Ulkorajojen ylittäminen ennakoimattomissa hätätilanteissa virallisten rajanylityspaikkojen ulkopuolella

Oikeusperusta:

- Schengenin rajasäännösten 5 artiklan 2 kohdan b alakohta
- Schengenin rajasäännösten 9 artikla

Jäsenvaltiot voivat ennakoimattomissa hätätilanteissa sallia henkilöiden tai henkilöryhmien ylittää ulkorajan muualla kuin virallisesti ilmoitetuilla rajanylityspaikoilla ja muulloin kuin vahvistettuina aukioloaikoina. Jäsenvaltiot voisivat perustaa **tilapäisiä rajanylityspaikkoja** hätätilanteen ajaksi. Tällaisten tilapäisten rajanylityspaikkojen käyttöön voidaan yhdistää Schengenin rajasäännösten 9 artiklan tarjoamaa joustoa (rajatarkastusten lieventäminen). Tilapäisten rajanylityspaikkojen perustaminen voisi olla hyödyllistä tämänhetkisessä tilanteessa, esimerkiksi silloin, kun hylätyt autot tukkivat pääsyn maanteitse rajanylityspaikoille.

4. Pelastuspalvelujen helpottaminen

Oikeusperusta: Schengenin rajasäännösten liite VII, 7 kohta

Jäsenvaltiot voivat säätää kansallisessa lainsäädännössään pelastuspalvelujen, poliisin ja palolaitoksen hätätehtävissä toimivien työntekijöiden sekä työtehtävissään rajan ylittävien rajavartijoiden maahantuloa ja maastalähtöä koskevista järjestelyistä.

Kahdenvälistä yhteistyötä Ukrainan kanssa voitaisiin tehdä tapauskohtaisesti, jotta voidaan esimerkiksi

- hinata pois hylätyt autot, jotka estävät pääsyn rajanylityspaikoille, ja/tai
- järjestää lääkinnällistä apua, ruokaa, vettä tai muuta tukea rajanylitystä odottaville ihmisille.

(7) Ks. neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

5. Häätäpukaistojen käyttöönotto

Jotta voidaan varmistaa humanitaarisen avun kuljetusten, unionin pelastuspalvelumekanismiin puitteissa hätäapua toimittavien ja Ukrainan alueella oleville ihmisille humanitaarista apua toimittavien nopea ja turvallinen pääsy Ukrainaan ja sieltä takaisin, jäsenvaltioiden olisi osoitettava rajanylityspaikoilla tätä tarkoitusta varten erityisiä kaistoja, jotka merkitään ”hätäapukaistoiksi” (Emergency Support Lane).

Ensisijaisena tavoitteena olisi oltava liikenteen sujuvuus näillä kaistoilla kaikkina aikoina. Jäsenvaltiot voivat muodostaa tällaisia kaistoja myös jo olemassa olevien rajanylityspaikkojen ulkopuolelle tai niiden läheisyyteen avun nopean toimittamisen ja humanitaaristen työntekijöiden turvallisuuden varmistamiseksi.

Jos rajanylityspaikan kokoonpano sen mahdollistaa ja käytössä on riittävä määrä tullivirkailijoita, jäsenvaltioita kannustetaan osoittamaan samanlaisia kaistoja myös rekoille, jotta voidaan varmistaa sekä tavara- ja palvelutoimitusten jatkuminen että kuljetustyöntekijöiden paluu Ukrainasta.

6. Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden mukanaan tuomaa henkilökohtaista omaisuutta ja arvoesineitä koskevat ohjeet rajalla toimiville toimivaltaisille viranomaisille

Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden käsittelyyn voidaan soveltaa yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 16 päivänä marraskuuta 2009 annetun asetuksen (EY) N:o 1186/2009 4–11 artiklaa. Asetuksen 11 artiklan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat poiketa tietyistä edellytyksistä, kun henkilö joutuu poikkeuksellisten poliittisten olosuhteiden vuoksi muuttamaan vakituiseen asuinpaikkansa kolmannesta maasta yhteisön tullialueelle. Näin ollen Ukrainasta siirtymään joutuneet henkilöt voivat tuoda henkilökohtaista omaisuuttaan unioniin tullitta. Lisäksi tulli-ilmoituksia voitaisiin tehdä yksinkertaistetussa muodossa, myös suullisesti.

Samoin direktiivin 2006/112/EY 143 artiklan b ja c alakohdan soveltamisalasta vapautettaessa tietty tavaroiden lopullinen maahantuonti arvonlisäverosta 19 päivänä lokakuuta 2009 annetun neuvoston direktiivin 2009/132/EY 4–11 artiklaa voidaan soveltaa Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden käsittelyyn. Direktiivin 11 artiklan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat poiketa tietyistä alv-vapautusta rajoittavista edellytyksistä, kun henkilö joutuu poikkeuksellisten poliittisten olosuhteiden vuoksi muuttamaan vakituiseen asuinpaikkansa kolmannesta maasta jäsenvaltion alueelle. Näin ollen Ukrainasta siirtymään joutuneet henkilöt voivat tuoda henkilökohtaista omaisuuttaan unioniin maksamatta tuonnista arvonlisäveroa.

Lemmikkieläinten muista kuin kaupallisista siirroista annetun asetuksen (EU) N:o 576/2013 32 artiklaa voidaan käyttää helpottamaan Ukrainasta omistajiensa kanssa tulevien lemmikkieläinten maahantuloa. Menettelyn helpottamiseksi ja poiketen lemmikkieläinten muista kuin kaupallisista siirroista koskevista edellytyksistä jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisissa tilanteissa sallia lemmikkieläinten, joiden osalta mainitut säädetty edellytykset eivät täyty, muun kuin kaupallisen siirron alueelleen erityisten lupajärjestelyjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden toimivaltaisille eläinlääkintäviranomaisille on jo ilmoitettu tästä mahdollisuudesta, ja ne ovat aloittaneet tällaisten järjestelyjen täytäntöönpanon rajoilla.

Käteisvarojen (valuutta, siirtokelpoiset haltijamaksuvälineet tai erittäin likvidit arvon säilyttäjinä käytettävät hyödykkeet, kuten kulta) tapauksessa asetuksessa (EU) 2018/1672 vahvistettuja käteisrahan valvontaa koskevia säännöksiä olisi sovellettava siinä määrin kuin se on erityisolosuhteissa mahdollista. Tämä voidaan tehdä ilmoittamalla mukana olevat vähintään 10 000 euron käteisvarat joko epätäydellisellä käteisraha-ilmoituksella tai yksinkertaisesti omalla ilmoituksella, joka sisältää seuraavat tiedot:

- käteisvarojen hallussapitäjä yhteystietoineen ja
- käteisvarojen määrä.

Toimivaltaisten viranomaisten olisi kuitenkin varmistettava asianmukainen riskianalyysi ja seuranta.

Viranomaisten olisi varauduttava riskiin, että huijarit voivat hyödyntää kriisiä vaarallisten aineiden (aseet, räjähteet jne.) laittomaan tuontiin.

Ulkorajatarkastuksista vastaavien virkailijoiden olisi maahantulopaikassa tiedusteltava, onko henkilöllä hallussaan ampuma-asetta, ja tarkastettava asia.

Jos henkilö pyytää saada tuoda laillisen siviilikäyttöön tarkoitetun ampuma-aseen mukanaan unionin alueelle, sovelletaan siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden tuontia koskevia EU:n sääntöjä, jolloin tarvitaan tuontilupa siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden tuonnista ja viennistä annetun asetuksen (EU) 258/2012 sekä aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun direktiivin (EU) 2021/555 (kodifikaatio) mukaisesti.

Ulkorajatarkastuksista vastaaville virkailijoille suositellaan, että he työskentelevät – mikäli mahdollista – Ukrainan puolella olevien vastapuoliensa kanssa, jotta ampuma-asetta hallussaan pitävillä henkilöillä, jotka eivät täytä EU:n tuontivaatimuksia, annetaan mahdollisuus hankkiutua aseesta eroon turvallisesti ennen rajan ylittämistä.

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI